

Sygn. VPa 20/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Mariola Mastalerz (spr.), SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: sekr.sądowy Anna Fijołek

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp.j. M. P. i (...) Zakład Pracy (...) w P..

przeciwko K. K. (1)

o odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanego K. K. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 listopada 2012r.

sygn. IV P 77/12

1. *oddala apelację;*

2. *zasądza od pozwanego K. K. (1) na rzecz powoda (...) Sp.j. M. P. i (...) Zakład Pracy (...) w P.. kwotę 900,00 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.*

Sygn. akt V Pa 20/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 sierpnia 2011 roku powód (...) spółka jawna M. P. i (...) Zakład Pracy (...) w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. K. (1) kwoty 13.952,76 złote z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa tytułem kary umownej za naruszenie umowy o zakazie konkurencji oraz kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 listopada 2011 r. w sprawie IV Np. 58/11 nakazał pozwanemu K. K. (1) zapłacenie na rzecz strony powodowej kwoty 13.952.76zł oraz kosztów procesu w wysokości 2.51 500zł.

Pozwany K. K. (1) w dniu 12 grudnia 2011 roku wniósł sprzeciw od nakazu. W uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, że strona powodowa jako były pracodawca nie wywiązała się z obowiązku wypłaty odszkodowania przewidzianego w umowie o zakazie konkurencji poczynając od maja 2011r. Pierwsze pieniądze strona powodowa przesłała pozwanemu

w dniu 30.VI.11r., a winna to zrobić na koniec miesiąca maja 2011r. Tym samym zgodnie z art.101/2/2 kp zakaz konkurencji przestał obowiązywać. Podniósł nadto, że pracuje w Firmie Centrum (...) sp z o.o. od 15.VI.11r., a charakter jego pracy tylko w niewielkim stopniu pokrywa się z pracą wykonywaną u powoda.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 10 listopada 2011 r. odrzucił sprzeciw od nakazu.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę wskutek zażalenia pozwanego postanowieniem z dnia 29 lutego 2012 roku uchylił zaskarżone postanowienie.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 roku, wydanym w sprawie IV P 77/12, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od K. K. (1) na rzecz (...) Spółka Jawna M. P. i (...) Zakład Pracy (...) w P. kwotę 13.952,76 złote z ustawowymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2012 roku oraz kwotę 1817 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 698 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty stosunkowej.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany K. K. (1) był zatrudniony we powodowej spółce od 21.X.08r. na stanowisku handlowca-magazyniera-kierowcy. K. K. w dniu 21.IV.11r. wypowiedział umowę o pracę łączącą go z powodową spółką i w związku z tym umowa została rozwiązana z dniem 7.V.11r.

W dniu 21.X.08r. strony zawarły umowę o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej postanowieniami zakaz konkurencji miał obowiązywać przez okres 12 miesięcy licząc od dnia ustania stosunku pracy pozwanego. Przez ten okres pozwanemu przysługiwało odszkodowanie w wysokości 25% wynagrodzenia przed ustaniem stosunku pracy płatne do ostatniego dnia miesiąca obowiązywania umowy. W umowie zostało określone, że naruszenie zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy pracownik był zobowiązany do zapłacenia kary umownej w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego przed ustaniem stosunku pracy.

Po rozwiązaniu stosunku pracy z powodową spółką pozwany podjął pracę w firmie (...) sp. z o.o.. Miało to miejsce w miesiącu maju 2011 r. O fakcie podjęcia pracy w konkurencyjnej hurtowni materiałów elektrycznych powiadomili stronę powodową przedsiębiorcy dokonujący zakupów zarówno w jednej, jak i drugiej hurtowni. Zawiadomił ich też A. P. i napisał oświadczenie o tym w dniu 12.V.11 r. Prezes spółki wraz z synem zastali pozwanego K. K. w trakcie czynności handlowych w hurtowni (...) -u w dniu 15.VI.11 r.

Sąd Rejonowy nie uznał za wiarygodne zeznania pozwanego jakoby przez okres blisko 2 miesięcy szukał pracy, w tym w firmach w Ł., a w hurtowni (...) -u zatrudnił się dopiero od dnia 15.VI.11r. Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie niesporne było, że od tej właśnie daty został zgłoszony przez tę firmę jako pracownik do ZUS. Jednak jest to też data, w której prezes powodowej spółki sam sprawdził uzyskiwane wiadomości o zatrudnieniu pozwanego w konkurencyjnej firmie. A więc musiał być zgłoszony jako pracownik. Ta okoliczność, w ocenie Sądu Rejonowego nie wykluczała jednak pracy nielegalnej w konkurencyjnej firmie w okresie wcześniejszym. A pracę pozwanego w hurtowni (...) przed miesiącem czerwcem 2011 r. potwierdzili przesłuchani świadkowie. Ich zeznania Sąd rejonowy uznał za wiarygodne. Świadcowie to z zasady osoby z zewnątrz, przedsiębiorcy którzy dokonywali zakupów w obydwóch hurtowniach, w tym w hurtowni (...) -u od chwili gdy została w T. uruchomiona.

Dla Sądu Rejonowego nie wydawało się logicznym zachowanie pozwanego, który sam wypowiedział umowę o pracę i jednocześnie nie miał już umówionej innej pracy. Zarobki pozwanego wynoszące niewiele ponad 2.000.00zł nie dają podstawy do zawodowej bezczynności i to trwającej kilka miesięcy. Jego więc tłumaczenia o poszukiwaniu pracy, znajdowaniu ofert i ich ocenie przez okres 2 miesięcy nie były zdaniem Sądu Rejonowego wiarygodne.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany K. K. naruszył unormowania zawarte w umowie o zakazie konkurencji łączącej go z powodową spółką już w maju 2011r, kiedy to podjął pracę w firmie konkurencyjnej, zajmującej się tak jak powodowa spółka sprzedażą artykułów elektrycznych itp.

Dlatego zgodnie z postanowieniami tej umowy ciążył na nim obowiązek zapłaty kary umownej określonej w tej umowie w jej § 4 ust. 1. Jak wskazał Sąd Rejonowy określenie kary umownej w umowie o zakazie konkurencji jest prawnie dopuszczalne, zwalnia pracodawcę z obowiązku udowodnienia szkody poniesionej przez pracodawcę.

Dlatego Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne, mające podstawę w postanowieniach umowy o zakazie konkurencji i przepisach kodeksu cywilnego normujących nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 483 kc w zw. z art. 300 kp).

Z tych względów Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powodowej spółki od pozwanego K. K. kwotę 13.952.76zł.

Z uwagi na wynik procesu Sąd Rejonowy obciążył pozwanego kosztami, w tym na rzecz strony powodowej oraz obowiązkiem zapłaty opłaty stosunkowej.

Na marginesie Sąd Rejonowy wskazał, że nawet gdyby przyjąć, że strona powodowa nie wypłaciła pozwanemu odszkodowania w terminie, to wbrew stanowisku pozwanego nie stanowiło to automatycznie podstawy do ustania zakazu konkurencji określonego w art. 101² § 2 kp.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją pozwany. Skarżący zarzucił wyrokowi:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych będący wynikiem naruszenia art. 227 i 233 § 1 kpc polegający głównie na bezkrytycznym przyjęciu zeznań pracownika strony powodowej jakoby pozwany pracował w firmie konkurencyjnej od maja 2011 roku chociaż pozostały materiał dowodowy takiemu stwierdzeniu zaprzecza,

2. Naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez pominięcie części zebranego materiału dowodowego między innymi w postaci wezwania przez stronę powodową w maju 2011 r. do zapłaty przez pozwanego odszkodowania, jak też pominięcie wywiązania się przez stronę powodową z obowiązku wypłacania co miesięcznego odszkodowania.

Wskazując na powyżej apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów dotychczasowego postępowania.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda wniósł o jej oddalenie i zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja jako nieuzasadniona podlega oddaleniu. Sąd Rejonowy wydał bowiem trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w okolicznościach przedmiotowej sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów.

Za chybiony uznać należy w szczególności wskazany w apelacji zarzut naruszenia art. 227 i art. 233 § 1 k.p.c. .

Art. 227 kpc stanowi, iż przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Istotność ta wynika z przedmiotu postępowania i wiąże się z twierdzeniami faktycznymi stron. Powoływane fakty powinny mieć znaczenie prawne. Selekcji faktów dokonuje sąd, uwzględniając zasadę prawdy materialnej i zasadę kontradyktoryjności. Każdy stan faktyczny jest bowiem oceniany w aspekcie określonego przepisu prawa materialnego, które to prawo wyznacza zakres koniecznych ustaleń faktycznych, jakie powinny być w sprawie poczynione i jednocześnie przepisy prawa materialnego mają rozstrzygające znaczenie dla oceny, czy określone fakty, jako ewentualny przedmiot dowodu, mają wpływ na treść orzeczenia (zob. wyr. SN z 26.7.2000 r., I CKN 975/98, L.). Nie jest więc uchybieniem procesowym pominięcie dalszych dowodów, gdy w świetle zebranego materiału okoliczności istotne stały się między stronami nie sporne, a dalsze dowody miałyby jedynie służyć naświetleniu okoliczności towarzyszących, nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (zob. wyr. SN z 27.8.1970 r., II CR 377/70,

L.). Do naruszenia art. 227 KPC dochodzi wówczas, gdy sąd oddala wnioski dowodowe zmierzające do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy (zob. wyr. SN z 7.3.2001 r., I PKN 299/00, opubl. L.)

Zgodnie natomiast z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W doktrynie oraz orzecznictwie przyjmuje się, iż ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne dokonane na podstawie tak ocenionych dowodów nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych. (por. wyr. SN z 9.12.2009 r., IV CSK 290/09, L., wyr. SA w Szczecinie z 20.11.2007 r., III AUa 598/07, niepubl.).

Należy podkreślić, że dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd, wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (zob. post. SN z 23.1.2001 r., IV CKN 970/00, L., wyrok SA w Poznaniu z 21.5.2008 r., I ACa 953/07, niepubl.).

W ocenie Sądu Okręgowego zarzut sformułowany w tym zakresie przez pełnomocnika powódki nie spełnia powyższych kryteriów.

Sąd Rejonowy dokonał ustaleń faktycznych niezbędnych dla rozstrzygnięcia, kierując się granicami co do faktów istotnych, jakie wyznaczają mające w sprawie zastosowanie przepisy prawa materialnego, przede wszystkim przepisy o zakazie konkurencji określone w art. 1012 § 1 i 2 kp.

Ponadto Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku wskazał na podstawie jakich dowodów ustalił, iż pozwany podjął prace w konkurencyjnej firmie (...) sp. z o.o. już w maju 2011 roku i dlatego w tym zakresie odmówił wiarygodności zeznaniom pozwanego. W ocenie Sądu Okręgowego wnioski Sądu Rejonowego wyprowadzone z oceny dowodów nie wykraczają poza schematy logiki formalnej i nie są sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, co czyni zarzut naruszenia przepisu art. 233 kpc bezzasadnym.

Odnosząc się natomiast do podniesionej w uzasadnieniu apelacji kwestii spadku dochodów u strony pozwanej będącej następstwem działalności konkurencyjnej pozwanego, wskazać należy, iż okoliczność ta pozostaje bez wpływu dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem żądając zapłaty kary umownej pracodawca nie musi udowadniać istnienia szkody i jej wysokości oraz związku przyczynowego (por. uzasadnienie wyroku SN z 23.01.2008 r., II PK 127/07 (Legalis)).

Wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji brak jest, zdaniem Sądu Okręgowego podstaw, do kwestionowania ustaleń Sądu I instancji, iż strona powodowa wypłacając powodowi odszkodowanie w dniu 30 czerwca 2011 roku nie naruszyła postanowień umowy a tym samym nie doszło do unicestwienia zakazu konkurencji z art. 101¹ § 2 poprzez „niewywiązanie się pracodawcy z obowiązku wypłaty odszkodowania”. Zgodnie z § 1 ust. 5 zawartej pomiędzy stronami umowy o zakazie konkurencji, pracownikowi przysługuje przez czas obowiązywania umowy o zakazie konkurencji odszkodowanie w wysokości 25% wynagrodzenia przed ustaniem stosunku pracy płatne do ostatniego dnia miesiąca obowiązywania umowy. Bezsprzeczne w sprawie jest, iż stosunek pracy pozwanego ustał z dniem 7 maja 2011 roku. Przepisy prawa pracy nie zawierają regulacji dotyczącej sposobu liczenia miesięcznego terminu na wypłatę odszkodowania a zatem w tym zakresie zastosowanie mieć będą, na mocy art. 300 kp przepisy kodeksu cywilnego dotyczące zasad obliczania terminów. Stosownie do art. 112 kc termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach

kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca.

W omawianej sprawie, termin obowiązywania umowy rozpoczął się 8 maja 2011 roku (następnego dnia od ustania stosunku pracy). Pierwszy miesiąc obowiązywania umowy zakończył się zatem 8 czerwca 2011 roku. Skoro zatem pracodawca miał wypłacić odszkodowanie do ostatniego dnia miesiąca obowiązywania umowy, to należy przyjąć , iż termin wypłaty odszkodowania upływał z dniem 30 czerwca 2011 roku, termin ten został przez stronę powodową zachowany.

Niezależnie od powyższego podnieść należy, iż opóźnienie w wypłacie odszkodowania nie zawsze oznacza ustanie zakazu konkurencji, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 października 2003 roku , I PK 528/02, O.: L., stwierdzając w tezie drugiej, iż wypłata przez pracodawcę odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji po upływie uzgodnionego terminu nie musi być traktowana jako niewykonanie tego obowiązku, prowadzące do ustania zakazu konkurencji (art. 101[2] § 2 KP), lecz może być oceniona jako nienależyte jego wykonanie (opóźnienie lub zwłoka), powodujące sankcje przewidziane w art. 481 i art. 491 KC.

Kierując się przytoczonymi wyżej względami oraz nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c . oraz § 6 pkt 5, §11 ust. 1 pkt 2 i § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).